

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Політична психологія»

Освітньо-професійна програма «Політологія»

Спеціальність С 2 Політологія

Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Затверджено на засіданні
кафедри соціальної психології
Протокол № 2 від 17 вересня
2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Політична психологія»
Викладач	Пілецький Віктор Сидорович
Контактний телефон владача	(0342) 59-61-49.
E-mail викладача	victor.piletsky@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	1 кредит ЄКТС, 30 год.
Посилання на сайт дистанційного вчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Політична психологія» є допоміжним для студентів інших навчальних закладів спеціальностей : політологія, психологія .

Вона має зв'язок з реальними соціальними політичними проблемами, повинна давати відповіді на актуальні питання , які висуває сьогодення.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу – Метою курсу "Політична психологія" є вивчення політичної свідомості, політичної поведінки, політичного процесу. зокрема. володіння навичками застосування основних методик психолого-політичних досліджень.

Основними цілями вивчення дисципліни є Підвищення ефективності професійної підготовки і діяльності у сучасних умовах, яке потребує високого рівня психологічної компетентності фахівців, що і зумовлює необхідність вивчення дисципліни «Політична психологія», а також засвоєння теоретичних понять, основних положень політичної психології, на основі отриманих знань з політичної психології сформулювати у студентів вміння аналізувати психічні явища і закономірності, які виникають у сферах політичної діяльності. Надати студентам знання прикладного характеру у галузі політичної психології. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

знати

1. Психологічні особливості влади та владних відносин.
2. Типи і види політичного лідерства.
3. Основні особливості побудови та використання політичного іміджу в міжвиборчий та передвиборчий періоди.
4. Види політичної маніпуляції.
5. Психологічні особливості сучасного політичного тероризму.
6. Психологічні особливості проведення передвиборчих кампаній.

вміти

1. Розрізняти основні види влади та засоби її легітимізації.
  2. Визначати типи та види політичного лідерства.
  3. Орієнтуватись в особливостях іміджу політичних діячів та вміти виробляти рекомендації по його корекції.
  4. Розрізняти види політичної маніпуляції.
  5. Виокремлювати психологічні особливості терористів та терористичних груп.
  6. Аналізувати психологічні особливості проведення передвиборчих кампаній.
- розробка заходів подолання кризи.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки

ЗК 6 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

СК 5 Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування

СК 6 Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні

ПРН 4 Мати навички професійної комунікації

ПРН 6 Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності

ПРН 13 Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні;

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	052 Політологія	1	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Семінарське заняття	сам. роб
Тема 1. Тема. Політична психологія як наука і навчальна дисципліна. План: 1. Предмет та об'єкт політичної психології. 2. Основні напрями політичної психології. 3. Основні методи політичної психології.	2		20

<p>Тема 2. Тема. Особливості та форми виявлення політичної психології .</p> <p>План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості політичної психології. 2. Форми виявлення політичної психології 3. Взаємозв'язок політичної психології з іншими науками. 	2		
<p>Тема 3.Тема. Політична свідомість як психологічний феномен.</p> <p>План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Поняття політичної свідомості. 2.Типи та види політичної свідомості. 3.Політичні ідеї та ідеології. 	2		20
<p>Тема 4. Тема. Психологія політичного мислення.</p> <p>План.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття мислення. 2. Види мислення. 3. Індивідуальні особливості політичного мислення. 4. Аналіз функцій політичного мислення. 	2		20
<p>Тема 5. Психологія влади .</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія влади у працях дослідників. 2. Концепції психології влади. 3. Найважливіші класифікаційні ознаки влади. 	2		

Тема 6. Політична психологія іміджу. 1. Психологічний аспект сутності іміджу політика. 2. Особливості іміджу політика в сучасній Україні. 3. Шляхи побудови політичного іміджу. 4. Соціальний та гендерний аспекти іміджу політика.	2		
Всього	12		60

Тематичний план семінарських занять з курсу "Політична психологія".

№ п/п	Теми семінарських занять	Кількість годин
1	Предмет політичної психології. Методологічні засади політичної психології.	2
2	Психологія політичної діяльності та політичної влади. Політична соціалізація.	2
3	Психологічні аспекти політичного лідерства .	2
4	Політична культура. Психологічні основи ведення виборчої кампанії.	2
5	Психологічні основи попередження та розв'язання політичних конфліктів. Психологічні аспекти політичного тероризму.	2
6	Масові психічні стани та прояви в політиці.	2
7	Політична психологія іміджу.	2
8	Психологічні характеристики політичної маніпуляції та інформаційно-психологічна безпека в політичних відносинах.	2

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за виконання практичних завдань, підсумкове тестування, самостійну роботу та бали, отримані під час заліку. Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання екзамену за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань тощо).
Вимоги до письмових робіт	Протягом вивчення курсу передбачено кілька письмових тестувань (максимальна кількість балів – 15) та одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua (максимальна кількість балів – 50).
Семінарські заняття	Оцінюється відвідуваність 5 занять упродовж семестру за 5-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків на заняття без поважної причини, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять. При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, при виконанні завдань для самостійної роботи (15 балів), а також бали підсумкового тестування на платформі dlearn.pnu.edu.ua (50 балів). П
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Максимальна кількість балів – 50. Студент, який не набрав 25 балів за відомістю №1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2. 8

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: .....

1. Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Відвідування занять Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття

курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf.

3 Неформальна освіта: \

3. Виконання завдання пізніше встановленого терміну.

Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf.

4. Додаткові бали.

Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf.

5. Неформальна освіта.

Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf.

8. Рекомендована література

1. Головатий М. Ф. Мистецтво політичної діяльності. — К., 2002.
2. Головатий М.Ф. Політична психологія: Навч. посібник.- К.: МАУП,2001.136с.
3. Головатий М. Ф. Професія — політик. — К., 2000.
4. Білецька Т. В., Купчишина В. Ч. Б 61 Політична психологія : навчально-методичний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2022. 184 с.
5. Проблеми політичної психології та її роль у становленні громадянина української держави: Зб. наук. праць / За заг. ред. В. М. Литвина та М. М. Слюсаревського. — К., 2001. — Вип. 3.
6. Політична психологія: навчальний посібник / Т. М. Траверсе. — К.: Парламентське вид-во, 2013. — 240 с.
7. Козирев М. П. К59 Політична психологія: навч. посібник / М. П. Козирев. — Львів: ЛьвДУВС, 2018. — 648 с.
8. Лозинський О. 2016 — Л 72 Політична психологія : навчальний посібник / О.М.Лозинський. Видання четверте, доповнене. — Львів: Льв. ДУВС, 2016. — 251 с.

9. Матвеев С.О. Політична психологія. Навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2003.-216с.

10. Москаленко В. В. Політична психологія : навчальний посібник для вищої школи / В. В. Москаленко. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. – 92 с.

11. Свідерська О. І., Чорній О. В. Політична психологія. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. 420 с.

Викладач (прізвище, посада)

Віктор Пілецький, кандидат
психологічних
наук, доцент кафедри